Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA NIKOLASA EMILIU [*NICHOLAS EMILIOU*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2025. gada 18. septembrī [1]

Lieta C-728/23 P

Spānijas Karaliste
pret
***Robert Stockdale*,**
Eiropas Savienības Padomi,
Eiropas Komisiju,
Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD),

Eiropas Savienības īpašo pārstāvi Bosnijā un Hercegovinā

Apelācija – Pie Eiropas Savienības īpašā pārstāvja Bosnijā un Hercegovinā strādājošs Apvienotās Karalistes valstspiederīgais – Secīgi uz noteiktu laiku noslēgti darba līgumi – Darba līgumu izbeigšana Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības dēļ – Apelācija, ko iesniegusi dalībvalsts, kura nebija iestājusies lietā Vispārējā tiesā – Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. panta trešā daļa – Apelācijas sūdzības pieņemamība – Jēdziens "domstarpības starp Savienību un tās darbiniekiem"

I. Ievads

1. Eiropas Savienības Tiesas statūtu (turpmāk tekstā – "Statūti") 56. panta trešā daļa ļauj dalībvalstīm pārsūdzēt Vispārējās tiesas galīgos lēmumus Tiesā, pat ja tās nav iestājušās lietā t tiesvedībā Vispārējā tiesā. Tomēr šīm tiesībām ir viens nosacījums: tās neattiecas uz lietām, kas saistītas ar domstarpībām "starp Savienību un tās darbiniekiem". Līdz ar to šādos gadījumos dalībvalsts var iesniegt apelācijas sūdzību par galīgo lēmumu tikai tad, ja tā ir iestājusies lietā tiesvedībā Vispārējā tiesā.

2. Apelācijas sūdzībā Spānijas Karaliste lūdz Tiesu daļēji atcelt Vispārējās tiesas spriedumu lietā *Stockdale*/Padome u.c. (turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums") par domstarpībām starp Eiropas Savienības Padomi un personu (*Robert Stockdale*), kuru Eiropas Savienības īpašais pārstāvis (turpmāk tekstā – "ESĪP") Bosnijā un Hercegovinā nodarbināja saskaņā ar secīgiem līgumiem uz noteiktu laiku. [2]

[1] Oriģinālvaloda – angļu.

[2] Spriedums, 2023. gada 26. jūlijs (T-776/20, EU:T:2023:422).

3. Spānijas Karaliste lūdza atļauju iestāties lietā tiesvedībā Vispārējā tiesā, kuras rezultātā tika taisīts šis spriedums. Tomēr pārsūdzētais spriedums tika pasludināts, pirms šī tiesa bija pieņēmusi lēmumu par to, vai atļaut vai neatļaut šai dalībvalstij iestāties lietā.

4. Pēc Tiesas lūguma šajos secinājumos galvenā uzmanība tiks pievērsta procesuālam jautājumam par to, vai šīs dalībvalsts iesniegtā apelācijas sūdzība jāuzskata par iesniegtu lietā, kas attiecas uz "domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem", un tādēļ par nepieņemamu saskaņā ar Statūtu 56. panta trešo daļu.

II. Tiesiskais regulējums

A. Statūti

5. Saskaņā ar Statūtu 56. pantu:

"Tiesā var iesniegt apelāciju divos mēnešos pēc tam, kad paziņots lēmums, ko pārsūdz, pret Vispārējās tiesas galīgajiem lēmumiem un šīs tiesas lēmumiem, kas tikai daļēji atrisina lietas būtību vai izlemj procesa jautājumus attiecībā uz kompetences trūkumu vai prasības nepieļaujamību.

Šādas apelācijas var iesniegt personas, kuru prasījumi vai iebildumi nav apmierināti vai ir apmierināti daļēji. [..]

Izņemot gadījumus, kas attiecas uz domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem, apelācijas var iesniegt arī dalībvalstis un Savienības iestādes, kas nav iestājušās lietā tiesvedības gaitā Vispārējā tiesā. Tādas dalībvalstis un iestādes ir tādā pašā statusā kā dalībvalstis vai iestādes, kas iestājušās lietā tiesvedībā pirmajā instancē."

B. Lēmums (KĀDP) 2019/1340

6. Saskaņā ar Padomes Lēmuma (KĀDP) 2019/1340 (2019. gada 8. augusts), ar ko ieceļ Eiropas Savienības īpašo pārstāvi Bosnijā un Hercegovinā, 1. pantu:

"Ar šo *Johann SATTLER* kungs tiek iecelts par Eiropas Savienības īpašo pārstāvi (ESĪP) Bosnijā un Hercegovinā no 2019. gada 1. septembra līdz 2021. gada 31. augustam. Padome, pamatojoties uz Politikas un drošības komitejas (PDK) izvērtējumu un [Eiropas] Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (AP) priekšlikumu, var nolemt, ka ESĪP pilnvaras beidzas agrāk."

7. Šā lēmuma 4. pantā noteikts:

"1. ESĪP atbild par pilnvaru īstenošanu, rīkojoties AP pakļautībā.

2. PDK uztur privileģētus sakarus ar ESĪP un ir galvenais ESĪP kontaktpunkts saziņā ar Padomi. Neskarot AP pilnvaras, PDK saskaņā ar savām pilnvarām ESĪP sniedz stratēģiskas norādes un politisku virzību.

3. ESĪP savu rīcību cieši koordinē ar Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un tā attiecīgajām nodaļām."

8. Šā lēmuma 6. pantā "Komandas izveide un tās sastāvs" noteikts:

"1. Saskaņā ar ESĪP pilnvarām un atbilstīgajiem piešķirtajiem finanšu līdzekļiem ESĪP ir atbildīgs par komandas izveidi. Komandā iekļauj personas, kam ir īpašas zināšanas konkrētos politikas jautājumos, kuras vajadzīgas pilnvaru īstenošanai. ESĪP laikus informē Padomi un [Eiropas] Komisiju par komandas sastāvu.

2. Dalībvalstis, Savienības iestādes un EĀDD var ierosināt norīkot personālu darbā pie ESĪP. Šādam norīkotajam personālam atalgojumu attiecīgi maksā vai nu dalībvalsts, vai attiecīgā Savienības iestāde, vai arī EĀDD. Darbā pie ESĪP var norīkot arī ekspertus, ko dalībvalstis ir norīkojušas darbā Savienības iestādēs vai EĀDD. Starptautiskiem līgumdarbiniekiem ir kādas dalībvalsts valstspiederība.

3. Viss norīkotais personāls turpina būt nosūtījušās dalībvalsts, nosūtījušās Savienības iestādes vai EĀDD administratīvā pakļautībā un veic savus pienākumus un rīkojas ESĪP pilnvaru interesēs."

III. Tiesvedības priekšvēsture

9. Tiesvedības priekšvēsture ir sīki izklāstīta pārsūdzētajā spriedumā [3]. Faktiskos apstākļus, kas būtiski šo secinājumu kontekstā, var apkopot šādi.

10. Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes valstspiederīgais *R. Stockdale* strādāja par finanšu un administratīvās nodaļas vadītāju ESĪP Bosnijā un Hercegovinā.

11. Saskaņā ar LES 33. pantu Padome 2002. gada 11. martā pieņēma lēmumu par ESĪP Bosnijā un Hercegovinā iecelšanu [4]. Pēc tam Padome pieņēma dažādus secīgus aktus, ar kuriem tā bez pārtraukumiem iecēla ESĪP Bosnijā un Hercegovinā uz noteiktu pilnvaru termiņu.

12. Attiecīgās prasības celšanas dienā (proti, 2020. gada 29. decembrī) ESĪP Bosnijā un Hercegovinā bija iecelts amatā uz laikposmu no 2019. gada 1. septembra līdz 2021. gada 31. augustam [5].

13. No 2006. gada 15. februāra līdz 2007. gada 1. martam *R. Stockdale* bija nodarbināts saskaņā ar darba līgumu uz noteiktu laiku (turpmāk tekstā – "DLNL"), kas noslēgts ar ESĪP uz laikposmu, kurš nepārsniedz viņa pilnvaru termiņu.

14. No 2007. gada 1. marta viņš ar ESĪP noslēdza 16 secīgus DLNL. Pēdējā *R. Stockdale* noslēgtā DLNL (turpmāk tekstā – "aplūkotais līgums") 5. pantā bija paredzēts termiņš no 2019. gada 1. septembra līdz 2021. gada 31. augustam.

15. *R. Stockdale* arī parakstīja 13 trīspusējus līgumus ar Komisiju un ESĪP, ar kuriem viņš tika iecelts par biroja vadītāja pienākumu izpildītāju. Šajos līgumos bija paredzēts, ka ESĪP nāves, atkāpšanās no amata, nelaimes gadījuma vai slimības gadījumā, kas kavē viņa pienākumu izpildi,

[3] Skat. it īpaši šā sprieduma 2.–18. punktu.

[4] Padomes vienotā rīcība 2002/211/KĀDP attiecībā uz [ESĪP] Bosnijā un Hercegovinā iecelšanu (OV 2002, L 70, 7. lpp.).

[5] Padomes Lēmums (KĀDP) 2019/1340 (2019. gada 8. augusts), ar ko ieceļ [ESĪP] Bosnijā un Hercegovinā (OV 2019, L 209, 10. lpp.).

vai ja tiek izbeigts finansēšanas līgums, kas noslēgts starp Komisiju un ESĪP, *R. Stockdale* kļūs atbildīgs par minētajam ESĪP piešķirto līdzekļu pārvaldību. Pēdējo šādu līgumu *R. Stockdale* parakstīja 2019. gada 7. oktobrī.

16. 2020. gada 24. janvārī Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes pārstāvji parakstīja Līgumu par Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas [6] (turpmāk tekstā – "Līgums par Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības").

17. 2020. gada 1. februārī Līgums par Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības stājās spēkā saskaņā ar tā 185. pantu. Šī līguma 126. pantā noteikts pārejas periods, kas sākās tā spēkā stāšanās dienā un beidzās 2020. gada 31. decembrī (turpmāk tekstā – "pārejas periods"), kura laikā saskaņā ar 127. panta 6. punktu atsauces uz "dalībvalstīm" Eiropas Savienības tiesībās ietver arī Apvienoto Karalisti.

18. 2020. gada 24. jūnijā *R. Stockdale* nosūtīja vēstuli ESĪP, lai noskaidrotu viņa tiesības un sūdzētos par diskrimināciju gadījumā, ja viņa amats galu galā tiktu uzskatīts par lieku sakarā ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā biroja pārcelšanu uz Savienības delegāciju šajā valstī un tātad uz EĀDD.

19. 2020. gada 7. jūlijā ESĪP pārsūtīja *R. Stockdale* lūgumu Komisijas Ārpolitikas instrumentu dienesta direktorei, norādot, ka *R. Stockdale* uzdod jautājumus par saviem nodarbinātības nosacījumiem, it īpaši saistībā ar iespējamo aplūkotā līguma izbeigšanu pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības. 2020. gada 13. jūlijā šī dienesta nodaļas vadītāja atbildēja, ka šis dienests nav atbildīgs par cilvēkresursiem, kas saistīti ar KĀDP (Kopējā ārpolitika un drošības politika) personālu, un ieteica ESĪP šajā ziņā sazināties ar EĀDD. Viņa norādīja arī, ka, ciktāl *R. Stockdale* pieteikums attiecās uz finanšu aspektiem, saskaņā ar aplūkoto līgumu viņam nevarēs izmaksāt nekādu atlaišanas pabalstu vai pensiju iemaksas.

20. 2020. gada 15. septembrī ESĪP vērsās pie EĀDD, pārsūtot tam prasītāja 2020. gada 24. jūnija vēstuli.

21. 2020. gada 28. septembrī *R. Stockdale* rakstīja ESĪP, lūdzot iegūt plašāku informāciju par viņa iespējām palikt pašreizējā amatā pēc pārejas perioda beigām. Pēc tam, kad ESĪP sazinājās ar Komisijas Ārpolitikas instrumentu dienestu, šā dienesta direktore 2020. gada 2. oktobrī atbildēja, ka Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem nav paredzēti izņēmumi un ka viņu līgumi beigšoties 2020. gada 31. decembrī.

22. 2020. gada 17. novembrī ESĪP pieņēma lēmumu par līguma izbeigšanu, ar kuru viņš ar uzteikumu izbeidza aplūkoto līgumu, lēmumam stājoties spēkā 2020. gada 31. decembrī (turpmāk tekstā – "lēmums par līguma izbeigšanu"). Kā Vispārējā tiesa norāda pārsūdzētā sprieduma 34. punktā, lēmums par līguma izbeigšanu bija pamatots ar apstākli, ka Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropa Savienības dēļ *R. Stockdale* vairs nebija dalībvalsts pilsonības. ESĪP Bosnijā un Hercegovinā ieskatā tas nozīmēja, ka viņš vairs nevar palikt personāla sastāvā pie ESĪP.

[6] Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV 2020, L 29, 7. lpp.), kas tika pieņemts 2019. gada 17. oktobrī, stājās spēkā 2020. gada 1. februārī un Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (EAEK) vārdā apstiprināts ar 2020. gada 30. janvāris Padomes Lēmumu (ES) 2020/135 (OV 2020, L 29, 1. lpp.).

IV. Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

A. Tiesvedība Vispārējā tiesā

23. Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2020. gada 29. decembrī, *R. Stockdale* cēla prasību pret Padomi, Komisiju, EĀDD un ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, kurā viņš lūdza, pirmkārt, atzīt lēmumu par līguma izbeigšanu par nelikumīgu; otrkārt, piespriest atbildētājiem samaksāt viņam 10 000 EUR kompensāciju par morālo kaitējumu, kas radies šī lēmuma rezultātā; un, treškārt, atjaunot viņu iepriekšējā amatā vai, pakārtoti, piespriest atbildētajiem samaksāt viņam 393 850,08 EUR kompensāciju par mantisko kaitējumu, kas radies lēmuma par līguma izbeigšanu dēļ (turpmāk tekstā – "pirmā prasījuma daļa").

24. *R. Stockdale* izvirzīja vēl trīs citas prasījumu daļas, no kurām pēdējā tika izvirzīta "pakārtoti". Tomēr šajā apelācijas sūdzībā nozīme ir tikai pirmajai prasījumu daļai.

25. Ar atsevišķiem pieteikumiem, ko Vispārējās tiesas kancelejā iesnieguši attiecīgi Komisija un Padome – 2021. gada 11. maijā, EĀDD – 2021. gada 12. maijā, ESĪP Bosnijā un Hercegovinā – 2021. gada 30. jūnijā, šīs puses izvirzīja iebildes par nepieņemamību un kompetences neesamību, it īpaši apgalvojot, ka tās nav vainojamas saistībā ar lēmumu par līguma izbeigšanu un visiem *R. Stockdale* minētajiem iespējamiem pārkāpumiem.

26. 2021. gada 30. augustā *R. Stockdale* iesniedza savus apsvērumus saistībā ar iebildēm par nepieņemamības un kompetences neesamību, lūdzot šīs iebildes noraidīt.

27. Vispārējā tiesa, piemērojot tās Reglamenta 130. panta 1. punktu, nolēma lemt par kompetences jautājumiem un visu prasījumu daļu pieņemamību pirms lietas izskatīšanas pēc būtības.

B. Apstrīdētais spriedums

28. Pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa daļēji apmierināja atbildētāju izvirzītās iebildes par nepieņemamību un par kompetences neesamību.

29. It īpaši attiecībā uz prasījumu pirmo daļu Vispārējā tiesa atzina savu kompetenci gan saskaņā ar LESD 263. pantu, gan attiecībā uz prasību tiesā pārbaudīt lēmuma par līguma izbeigšanu, ko pieņēmusi saskaņā ar Līgumiem izveidota Savienības vienība, proti, ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, likumību, gan saskaņā ar LESD 268. pantu attiecībā uz prasību par finansiālu kompensāciju saistībā ar apgalvoto morālo un mantisko kaitējumu, kas izriet no šī lēmuma. Noteikusi ESĪP Bosnijā un Hercegovinā kā Savienības struktūru, kas pieņēmusi lēmumu izbeigt līgumu, Vispārējā tiesa secināja, ka šie prasījumi ir pieņemami attiecībā uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā un nepieņemami attiecībā uz Padomi, Komisiju un EĀDD.

30. Savukārt Vispārējā tiesa atzina, ka tai nav kompetences attiecībā uz *R. Stockdale* lūgumu izdot rīkojumu par viņa atjaunošanu amatā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā personāla sastāvā. Tā paskaidroja, ka Savienības tiesas principā, tostarp saistībā ar zaudējumu atlīdzināšanas prasību, nevar izdot rīkojumus Savienības iestādei, struktūrai vai aģentūrai, neapdraudot administratīvās iestādes prerogatīvas.

V. Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

31. Ar procesuālo rakstu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2023. gada 27. novembrī, Spānijas Karaliste iesniedza šo apelācijas sūdzību.

32. Spānijas Karaliste apelācijas sūdzībā lūdz Tiesu:

– atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl tajā tiek lemts par tiesībām būt atbildētāja statusā attiecībā uz pirmo prasījuma daļu, un

– atzīt, ka prasījumu pirmā daļa ir pieņemama attiecībā uz Padomi un nepieņemama attiecībā uz ESĪP.

33. Atbildes rakstā uz šo apelācijas sūdzību *R. Stockdale* prasījumi Tiesai ir šādi:

– apmierināt Spānijas Karalistes apelācijas sūdzību un

– piespriest atbildētājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

34. Padomes atbildē prasījumi Tiesai ir šādi:

– apelācijas sūdzību noraidīt un

– piespriest Spānijas Karalistei atlīdzināt Padomes tiesāšanās izdevumus šajā tiesvedībā.

35. Padomes atbildē prasījumi Tiesai ir šādi:

– apelācijas sūdzību noraidīt un

– piespriest Spānijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

36. EĀDD atbildē prasījumi Tiesai ir šādi:

– noraidīt apelācijas sūdzību kā nepamatotu vai, ja tas nav iespējams, noraidīt to kā nepieņemamu un

– piespriest Spānijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

37. ESĪP Bosnijā un Hercegovinā atbildē prasījumi Tiesai ir šādi:

– prasību noraidīt kā nepieņemamu vai katrā ziņā kā nepamatotu;

– piespriest Spānijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

38. 2024. gada 28. oktobrī *R. Stockdale* iesniedza pretapelācijas sūdzību. Tomēr šajos secinājumos es izvērtēšu tikai Spānijas Karalistes iesniegto apelācijas sūdzību (turpmāk tekstā – "pamata apelācijas sūdzība"), kurā galvenā uzmanība pievērsta šīs apelācijas sūdzības pieņemamībai.

VI. Izvērtējums

39. Spānijas Karaliste apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, pārsūdzētā sprieduma 125.–142. punktā secinot, ka prasījumu pirmā daļa ir pieņemama attiecībā uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā un nepieņemama tostarp attiecībā uz Padomi. Tā uzskata, ka par vienīgo atbildētāju esot bijis jāuzskata Padome.

40. Šī dalībvalsts iesniedza pamata apelācijas sūdzību saskaņā ar Statūtu 56. panta trešo daļu, jo pārsūdzētā sprieduma pasludināšanas dienā tā bija lūgusi atļauju iestāties lietā tiesvedībā Vispārējā tiesā, bet vēl nebija atzīta par "personu, kas iestājusies lietā".

41. Kā jau esmu paskaidrojis ievadā, ar šo tiesību normu dalībvalstīm ir piešķirtas īpašas (vai paplašinātas) pārsūdzības tiesības[7], kas ir atkāpe no šī panta otrajā daļā ietvertā vispārējā noteikuma, saskaņā ar kuru tikai lietas dalībnieki, kas iestājušies lietā Vispārējā tiesā, ir tiesīgi iesniegt apelācijas sūdzību par šīs tiesas nolēmumiem, ar kuriem izbeidz tiesvedību, vai blakussūdzību attiecībā uz iebildi par kompetences neesamību vai nepieņemamību.

42. Pamatojoties uz šīm īpašajām pārsūdzības tiesībām, dalībvalstis var iesniegt apelācijas sūdzības par Vispārējās tiesas galīgajiem nolēmumiem pat tad, ja tās nav iestājušās lietā tiesvedībā šajā tiesā. Mērķis ir ļaut šādiem privileģētiem prasītājiem kā "likuma sargiem" vērsties Tiesā, lai saglabātu judikatūras saskaņotību, pat ja tiesvedības Vispārējā tiesā dalībnieki piekrīt tās taisītajam spriedumam[8].

43. Tomēr no Statūtu 56. panta trešās daļas formulējuma skaidri izriet, ka šīs tiesības nav piemērojamas "gadījum[iem], kas attiecas uz domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem". Tādējādi, tāpat kā ar šo tiesību normu dalībvalstīm ir noteiktas īpašas vai paplašinātas pārsūdzības tiesības, tajā ir paredzēts arī izņēmums no šīm tiesībām. Attiecībā uz šādām ar personālu saistītām domstarpībām dalībvalstu tiesības iesniegt apelācijas sūdzību ir ierobežotas ar Statūtu 56. panta otrajā daļā paredzētajām tiesībām (t.i., piemēro vispārējo noteikumu)[9].

44. Nākamajā sadaļā izklāstīšu iemeslus, kuru dēļ uzskatu, ka Statūtu 56. panta trešajā daļā paredzētais izņēmums saistībā ar "domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem" *neattiecas* uz domstarpībām starp Savienību un tādiem KĀDP līgumdarbiniekiem starptautiskā līmenī kā *R. Stockdale*, kā dēļ pamata apelācijas sūdzība ir pieņemama (A). Pēc tam komentēšu faktu, ka šajā lietā Spānijas Karaliste ir lūgusi iestāties lietā Vispārējā tiesā. Tomēr pārsūdzētais spriedums tika pasludināts, pirms tika pieņemts lēmums par to, vai atļaut vai neatļaut šai dalībvalstij iestāties lietā. Paskaidrošu, kāpēc, manuprāt, šī īpatnība ir papildu iemesls, lai pamata apelācijas sūdzību uzskatītu par pieņemamu (B).

A. Iemesli, kādēļ izņēmums attiecībā uz "domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem" neattiecas uz starptautiskajiem līgumdarbiniekiem KĀDP

45. Atbildēs uz Tiesas jautājumu, uz kuru bija jāsniedz rakstveida atbilde par pamata apelācijas sūdzības pieņemamību, Spānijas Karaliste, Padome, Komisija, EĀDD un ESĪP Bosnijā un Hercegovinā paskaidroja, ka izņēmums no dalībvalstu īpašajām tiesībām iesniegt apelācijas

7 Tādas pašas īpašās pārsūdzības tiesības pastāv arī Eiropas Savienības iestādēm.

8 Skat. ģenerāladvokāta Z. Albēra [*S. Alber*] secinājumus lietā Padome/*Busacca* u.c. (C-434/98 P, EU:C:2000:298, 24. un 25. punkts).

9 Tas pats attiecas arī uz Savienības iestāžu iesniegtajām apelācijām.

sūdzību par Vispārējās tiesas galīgo nolēmumu, pat ja dalībvalstis nav iestājušās lietā tiesvedībā šajā tiesā, attiecas uz visiem nolēmumiem, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 270. pantu, un nevis uz kādiem citiem nolēmumiem.

46. LESD 270. pantā Eiropas Savienības Tiesai ir piešķirta jurisdikcija, "ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko paredz Civildienesta noteikumi un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība [(turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi"[10])], [..] [attiecībā uz] vis[ām] domstarpīb[ām] starp Savienību un tās darbiniekiem". Šī tiesību norma pati par sevi garantē Eiropas Savienības ierēdņiem un citām personām, uz kurām attiecas Civildienesta noteikumi, tiesības uz tiesisko aizsardzību. Tā ir tikusi interpretēta plaši, jo Tiesa ir konstatējusi, ka tā ir saistīta ar domstarpībām, kas skar ne tikai personas, uz kurām attiecas Civildienesta noteikumi kā "Eiropas Savienības" ierēdņiem vai "pārējiem darbiniekiem", bet arī uz tām, kurām nav nedz "Eiropas Savienības" ierēdņa, nedz "pārējo darbinieku" statusa un kuras vienīgi atsaucas uz šo statusu[11].

47. Tomēr visas domstarpības, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām starp fizisku personu un Eiropas Savienību, neietilpst LESD 270. panta piemērošanas jomā. Patiešām, Civildienesta noteikumi neveido izsmeļošu noteikumu kopumu, kas aizliedz personu nodarbināšanu citādi kā tikai šo noteikumu ietvaros[12].

48. It īpaši KĀDP līgumdarbinieki neietilpst Civildienesta noteikumu piemērošanas jomā, un tādējādi viņi ir izslēgti no šo noteikuma tvēruma[13]. Spilgts piemērs šajā kategorijā ir līgumdarbinieki, kas strādā Kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP)[14] misijās trešās valstīs. Uz šiem darbiniekiem, kuri (vispārīgāk – kā citi KĀDP līgumdarbinieki) var tikt pieņemti darbā vietējā vai starptautiskā līmenī[15], Civildienesta noteikumi neattiecas – pat ja to uzdevums tiek uzskatīts par tādu, kas ietilpst jēdzienā "Savienības struktūras" LESD 263. panta piemērošanas nolūkā[16]. Līdz ar to prasības, ko šīs personas cēlušas Savienības tiesās, piemērojot LESD 270. pantu, būtu uzskatāmas par nepieņemamām[17].

49. Vienīgais veids, kā Savienības tiesas var būt kompetentas izskatīt šādas domstarpības nodarbinātības jomā, ir, ja prasības saistībā ar tiem tiek celtas, pamatojoties uz LESD 272. vai 263. pantu. Tomēr pirmā no šīm tiesību normām ļauj šīm tiesām veikt pārbaudi tiesā tikai tad, ja attiecīgajā darba līgumā ir ietverta šķīrējklauzula, kurā Savienības tiesas ir izraudzītas par tiesām,

[10] Regula Nr. 31 (EEK), 11 (EAEK), ar kuru nosaka Eiropas Ekonomikas kopienas un Eiropas Atomenerģijas kopienas Civildienesta noteikumus un pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību (OV 1962, P 045, 1385. lpp.).

[11] Skat. spriedumu, 2004. gada 5. oktobris, *Sanders* u.c./Komisija (T-45/01, EU:T:2004:289, 45. punkts un tajā minētā judikatūra). Jānorāda arī, ka LESD 270. pants tika attiecināts arī uz personām, kas strādā iestādēs vai struktūrās, kuras nepiemēro Civildienesta noteikumus, it īpaši uz Eiropas Centrālo banku (ECB) un Eiropas Investīciju banku (EIB), jo šī tiesību norma ir saskaņota, balstoties uz Statūtu 50.a pantu.

[12] Skat. spriedumu, 1989. gada 6. decembris, *Mulfinger* u.c./Komisija (C-249/87, EU:C:1989:614, 10. punkts).

[13] Skaidrības labad, izmantojot formulējumu "KĀDP līgumdarbinieki, attiecībā uz kuriem nav pieņemti Civildienesta noteikumi", es *nerunāšu* par *norīkotiem* Eiropas Savienības ierēdņiem vai pārējiem darbiniekiem, uz kuriem attiecas Civildienesta noteikumu tvērums. Proti, šādas personas, pat ja tās ir nodarbinātas KĀDP, var atsaukties uz LESD 270. pantu, jo viņu nodarbinātības noteikumi un apstākļi joprojām ir saistīti ar viņu parastās nodarbinātības vietas noteikumiem.

[14] KDAP ir KĀDP neatņemama sastāvdaļa, un tā ir galvenais politikas satvars, ar kura palīdzību dalībvalstis var attīstīt Eiropas stratēģisko drošības un aizsardzības kultūru, risināt konfliktus un krīzes, aizsargāt Eiropas Savienību un tās pilsoņus, kā arī stiprināt starptautisko mieru un drošību (skat. https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/159/common-security-and-defence-policy).

[15] Pārskatu par dažādām KDAP misijās nodarbināto darbinieku kategorijām skat. Moser, C. "Administrative Accounability: Separate but complementary fora" (7. nodaļa), no: *Accountability in EU Security and Defence – The Law and Practice of Peacebuilding*, Oxford University Press, 2020, 240.–245. lpp.

[16] Skat., piemēram, spriedumu, 2022. gada 24. februāris, *Eulex Kosovo* (C-283/20, EU:C:2022:126), kurā Tiesa nosprieda, ka *Eulex Kosovo* esot atbildētāja visās Savienības tiesās celtajās prasībās par tai uzticētās misijas īstenošanas sekām.

[17] Sīkāku skaidrojumu skat. Butler, G., "Contracted EU civil servants in EU common security and defence policy missions: Procedural routes to judicial remedies", *European Labour Law Journal*, 14. sējums, 3. izdevums, 2023, 355. lpp.

kurā ar šo līgumu saistītās domstarpības tiks izskatītas. Ar otro no šīm tiesību normām Savienības tiesas ir pilnvarotas pārbaudīt "arī to Savienības struktūru aktu likumību, kuri rada tiesiskas sekas trešām personām" (tā priekšnosacījums ir, ka apstrīdēto aktu var uzskatīt par tādu, ko pieņēmusi Eiropas Savienība).

50. Tādas pašas juridiskās iespējas ir pieejamas tādai personai kā *R. Stockdale*, kurš ir starptautiski nolīgts ESĪP Bosnijā un Hercegovinā strādājošs darbinieks (KĀDP kontekstā). Pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa atzina savu kompetenci saskaņā ar LESD 263. pantu attiecībā uz prasījumu pirmo daļu, ciktāl tajā bija ietverts lūgums pārbaudīt tiesā lēmuma par līguma izbeigšanu, ko bija pieņēmusi saskaņā ar Līgumiem izveidota Eiropas Savienības vienība, proti, ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, likumību. Proti, pat pats *R. Stockdale* nekad neesot uzskatījis LESD 270. pantu par iespējamu "pamatu", kas ļautu celt prasību Vispārējā tiesā.

51. Cik man zināms, pēdējo piecu gadu laikā Savienības tiesās ir iesniegti tikai divi citi tādu domstarpību gadījumi darba jomā, kas saistītas ar personām, kuras pieņemtas darbā kā starptautiski līgumdarbinieki KĀDP ietvaros (šajā gadījumā Eiropas Savienības spēju veidošanas misijas Somālijā (*EUCAP Somalia*) ietvaros)[18]. Arī šajās lietās prasītājas savu prasību pamatoja ar LESD 263. pantu un (pakārtoti) ar LESD 272. pantu, nevis ar LESD 270. pantu.

52. Šādos apstākļos man ir skaidrs, ka *R. Stockdale* kā starptautiski nolīgts darbinieks, kas strādā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā (KĀDP kontekstā), neietilpst LESD 270. panta tvērumā.

53. Pēc šī precizējuma paskaidrošu, kāpēc piekrītu Spānijas Karalistei, Padomei, Komisijai, EĀDD un ESĪP Bosnijā un Hercegovinā viedoklim, saskaņā ar kuru izņēmumam attiecībā uz "domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem", kas ietverts Statūtu 56. panta trešajā daļā, ir tāds pats tvērums kā LESD 270. pantam un tādējādi pamata apelācijas sūdzība neietilpst šī izņēmuma piemērošanas jomā un līdz ar to ir pieņemama. Šajā ziņā balstīšos uz šo tiesību normu gramatisko un kontekstuālo analīzi (1), kā arī uz teleoloģiskiem apsvērumiem (2).

1. Tekstuālā un kontekstuālā analīze

54. Vispirms jānorāda, ka LESD 270. panta formulējums un Statūtu 56. panta trešajā daļā paredzētais izņēmums ir pilnīgi identiski ne tikai angļu valodas versijās, bet arī, piemēram, franču[19] un spāņu[20] valodu versijās. Arī citās valodu versijās to formulējums ir gandrīz identisks[21].

55. Manuprāt, identiskais formulējums ir pirmais elements, lai pamatotu secinājumu, ka LESD 270. panta un Statūtu 56. panta trešajā daļā paredzētā izņēmuma tvērums sakrīt.

56. Šo secinājumu vēl vairāk apstiprina apstāklis, ka Eiropas Savienības Tiesas statūti ir iekļauti LESD kā 3. protokols. Tādēļ, ja Līguma un šo statūtu noteikumos tiek izmantotas identiskas frāzes, es uzskatu, ka tās, nepastāvot nekādām norādēm par pretējo, ir jāsaprot vienādi.

[18] Skat. spriedumus, 2022. gada 13. jūlijs, JF/*EUCAP Somalia* (T-194/20, EU:T:2022:454), un JC/*EUCAP Somalia* (T-165/20, EU:T:2022:453).

[19] Piemēram, Statūtu franču valodas versijā frāze "litiges opposant l'Union à ses agents" lietota šo statūtu 56. panta trešajā daļā. LESD 270. pantā lietots viens un tas pats formulējums ("litige entre l'Union et ses agents").

[20] Frāze "litigios entre la Unión y sus agentes" lietota gan Statūtu 56. panta trešajā daļā, gan LESD 270. pantā.

[21] Piemēram, LESD 270. panta itāļu valodas versijā lietota frāze "qualsiasi controversia tra l'Unione e gli agenti di questa", savukārt Statūtu 56. panta trešajā daļā itāļu valodas versijā ir atsauce uz "controversie tra l'Unione e i loro agenti". Šo tiesību normu vācu valodas versijā arī ir neliela nianse ("Streitsachen zwischen der Union und ihren Bediensteten" un "Streitsachen zwischen der Union und deren Bediensteten"). Grieķu valodas versijās gan LESD 270. pantā, gan Statūtu 56. pantā ir gandrīz tāds pats formulējums.

57. Šajā ziņā vēlos piebilst, ka pastāv dabīga loģika, saskaņā ar kuru veids, kādā konkrēta lietu kategorija ir definēta LESD (šajā gadījumā LESD 270. pantā minētā kategorija ir "domstarpības starp Savienību un tās darbiniekiem"), nosaka veidu, kādā viena un tā pati kategorija ir jāsaprot Statūtos.

58. Savos secinājumos lietā Parlaments/*Axa Assurances Luxembourg* u.c.[22] paskaidroju, ka "dokumenti, kas reglamentē tiesvedības kārtību Savienības tiesās, ir līdzīgi dzelzceļa sistēmai. Katrs sliežu ceļš līdzinās procesuālajam maršrutam, savukārt vilcieni, kas kursē pa šiem sliežu ceļiem, simbolizē lietas, kas tiek iesniegtas šajā tiesu iestādē. Lietas virzības gaitā procesuālie noteikumi kalpo kā dzelzceļa signalizācija, nodrošinot, ka lieta tiek virzīta pa pareizo ceļu uz tās galamērķi".

59. Manuprāt, ir skaidrs, ka sliežu ceļi Savienības tiesās ir definēti LESD. Sliežu ceļa sākumpunkts "domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem" ir LESD 270. pants, kurā, kā esmu paskaidrojis, Savienības tiesām ir piešķirta kompetence izskatīt šādus strīdus. Statūtu 56. panta trešajā daļā paredzētais izņēmums ir "dzelzceļa signalizācija", jo tajā norādīts, ka dalībvalstis, kas nav piedalījušās tiesvedībās Vispārējā tiesā, nevar pārsūdzēt šīs tiesas nolēmumus attiecībā uz "domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem".

60. Ņemot vērā šos elementus, uzskatu, ka, pamatojoties uz gramatisko un kontekstuālo analīzi, šis izņēmums un LESD 270. pants attiecas uz vienu un to pašu lietu kategoriju. Tā kā izskatāmā lieta neietilpst šīs tiesību normas tvērumā, uz to neattiecas Statūtu 56. panta trešajā daļā paredzētais izņēmums attiecībā uz "domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem", un tādēļ tā ir pieņemama.

61. Vēlos paust vēl vienu piezīmi.

62. Kā esmu paskaidrojis šo secinājumu 46. punktā, Tiesa LESD 270. pantu ir interpretējusi tādējādi, ka tas attiecas ne tikai uz personām, kas Civildienesta noteikumos ir definētas kā "Eiropas Savienības" ierēdņi vai "pārējie darbinieki"', bet arī personām, kurām nav nedz "Eiropas Savienības" ierēdņa, nedz "pārējo darbinieku" statusa un kuras vienīgi atsaucas uz šo statusu.

63. Tomēr, manuprāt, tas nenozīmē, ka šī lieta būtu jāuzskata par tādu, kas varētu tikt ierosināta, pamatojoties uz LESD 270. pantu. Proti, *R. Stockdale* Vispārējā tiesā nav norādījis, ka viņš būtu jāuzskata par personu, uz kuru attiecas Civildienesta noteikumi (proti, ka viņam jāpiemēro Civildienesta noteikumi). Tā vietā *R. Stockdale* apgalvoja, ka viņam vajadzētu būt tiesībām uz īpašu priekšrocību, proti, palikt amatā pēc pārejas perioda beigām neatkarīgi no tā, vai līdzīga priekšrocība vispār bija pieejama Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem, uz kuriem attiecās Civildienesta noteikumi.

64. Tagad pievērsīšos teleoloģiskajiem apsvērumiem, kas apstiprina secinājumu, ka Statūtu 56. panta trešajā daļā un LESD 270. pantā paredzētais izņēmums attiecībā uz "domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem" attiecas uz vienu un to pašu lietu kategoriju.

[22] (C-766/21 P, EU:C:2024:63, 1. punkts).

2. Teleoloģiskā analīze

65. Spriedumā Padome/*Busacca* u.c.[23] Padome, ko atbalsta Spānijas Karaliste, norādīja, ka Statūtu 56. panta trešajā daļā ietvertā frāze "domstarpības starp Savienību un tās darbiniekiem"[24] neattiecas uz domstarpībām, saistībā ar kurām tiek apšaubīts vispārpiemērojama tiesību akta (piemēram, regulas) tiesiskums, bet gan tikai uz domstarpībām, kas saistītas ar individuāliem jautājumiem, kuros nešķiet pamatoti piešķirt "īpašas pārsūdzības tiesības" Tiesā iestādēm vai dalībvalstīm, kas nav iestājušās lietā Vispārējā tiesā[25]. Līdz ar to, lai noteiktu, vai uz domstarpībām nodarbinātības jomā attiecas šis izņēmums, būtu jāizvērtē izvirzīto prasījumu vai argumentu būtība (proti, vai tajos ir izvirzīti jautājumi par vispārpiemērojama vai tikai individuāla rakstura tiesību akta tiesiskumu).

66. Tomēr Tiesa šo argumentu noraidīja. Tā precizēja, ka civildienesta lietām piemērojamie procesuālie noteikumi nevar būt atkarīgi no tā, vai lietas dalībnieki apšauba vai neapšauba tādu normatīvo vai vispārējo tiesību normu interpretāciju vai spēkā esamību, kuras var būt piemērojamas šajā lietā[26]. Tā vietā jākoncentrējas uz prasības priekšmetu. Šajā ziņā Tiesa norādīja, ka prasības rezultātā (ja tā tiktu apmierināta) var tikt atcelti tikai individuālie lēmumi attiecībā uz prasītājiem. Līdz ar to Padomes, kas nebija iestājusies lietā tiesvedībā Vispārējā tiesā, apelācijas sūdzība attiecās uz lietu par "domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem" Statūtu 56. panta trešajā daļā paredzētā izņēmuma izpratnē, un tādēļ tā bija nepieņemama.

67. No šiem konstatējumiem saprotu, pirmkārt, ka lietas dalībnieku Vispārējā tiesā izvirzīto Eiropas Savienības tiesību jautājumu būtībai nav nozīmes jautājumā par to, vai dalībvalsts (vai Savienības iestāde), kas nebija iestājusies lietā tiesvedībā šajā tiesā, var atsaukties uz "īpašām pārsūdzības tiesībām", kas paredzētas Statūtu 56. panta trešajā daļā[27]. Tas, vai šīs tiesības ir pieejamas, nav atkarīgs no tā, vai lietā ir izvirzīti svarīgi vai transversāla rakstura Eiropas Savienības tiesību jautājumi. Savukārt ne visi gadījumi, kad dalībvalstīm ir īpašas pārsūdzības tiesības, var izvirzīt šādus svarīgus vai transversālus Eiropas Savienības tiesību jautājumus.

68. Šajā lietā tas nozīmē, ka apstāklim, ka pamata apelācijas sūdzības pamatojumam Spānijas Karaliste atsaucas uz plašākiem apsvērumiem[28] saistībā ar to, vai ir jānošķir "vadības" lēmumi attiecībā uz darbiniekiem, kas nodarbināti KĀDP ietvaros, no stratēģiska vai politiska rakstura lēmumiem, kas pieņemti šajā kontekstā, nav nozīmes šīs apelācijas sūdzības pieņemamībai.

[23] Skat. spriedumu, 2000. gada 5. oktobris (C-434/98 P, EU:C:2000:546).

[24] Datumā, kad tika pasludināts minētais spriedums, atbilstošais noteikums bija Statūtu 49. pants.

[25] Skat. spriedumu, 2000. gada 5. oktobris, Padome/*Busacca* u.c. (C-434/98 P, EU:C:2000:546, 19. punkts).

[26] *Ibidem*, 22.–25. punkts.

[27] Skat. ģenerāladvokāta Z. Albēra [*S. Alber*] secinājumus lietā Padome/*Busacca* u.c. (C-434/98 P, EU:C:2000:298).

[28] Šī dalībvalsts uzskata, ka pārsūdzētajā spriedumā ir nošķirtas ESĪP Bosnijā un Hercegovinā darbības, kas tiek veiktas Eiropas Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos pakļautībā (īstenojot viņam uzticētās pilnvaras), un darbības, ko tā veic savā vārdā un vienīgi uz savu atbildību, īstenojot administratīvo vadību saistībā ar tā mandātu (piemēram, personāla jautājumi). Spānijas Karaliste uzskata, ka šis nošķirums ir kļūdains. Tā apgalvo, ka LESD nav veikta nekāda nošķiršana, pamatojoties uz to darbību raksturu, kuras ESĪP Bosnijā un Hercegovinā var būt jāveic, neatkarīgi no tā, vai tie ir stratēģiski vai politiski vai saistīti ar personāla vadību.

69. Otrkārt, no sprieduma Padome/*Busacca* u.c.[29] es saprotu, ka iemesls, kādēļ dalībvalstīm vai Savienības iestādēm saskaņā ar Statūtu 56. panta trešo daļu nav "īpašu pārsūdzības tiesību" saistībā ar "gadījum[iem], kas attiecas uz domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem", ir saistīts ar to, ka šādos gadījumos prasības priekšmets parasti ir individuāla lēmuma atcelšana[30].

70. Tā kā domstarpības šajā lietā arī attiecas uz fizisku personu (*R. Stockdale*), kura pieprasa atcelt individuālu lēmumu par viņa nodarbinātības noteikumiem (šajā gadījumā – lēmumu par līguma izbeigšanu), varētu apgalvot, ka tāpat kā Spānijas Karalistei nebūtu bijušas "īpašas pārsūdzības tiesības", ja lieta būtu ietilpusi LESD 270. panta darbības jomā, tai nav jābūt šādām tiesībām, ja tā pati lieta neietilpst šī noteikuma darbības jomā (šajā gadījumā tāpēc, ka *R. Stockdale* nodarbina ESĪP Bosnijā un Hercegovinā).

71. Šī viedokļa pamatojumam varētu apgalvot, ka tas vien, ka Statūtu 56. panta trešajā daļā ietvertā frāze "domstarpības starp Savienību un tās darbiniekiem" atbilst izņēmumam, nenozīmē, ka tas jāinterpretē šauri. Kā ģenerāladvokāts *Z. Albērs* paskaidrojis secinājumos lietā Padome/*Busacca* u.c.[31], šajā tiesību normā paredzētās īpašās pārsūdzības tiesības jau ir izņēmums, jo saskaņā ar Statūtu 56. panta otro daļu tikai lietas dalībnieki un personas, kas iestājušās lietā, uz kurām spriedums attiecas tieši, principā var iesniegt apelācijas sūdzību. Šādos apstākļos tas, ko līdz šim esmu dēvējis par "izņēmumu", faktiski ir izņēmums no izņēmuma jeb pretizņēmums. Nav skaidrs, vai šādā situācijā var piemērot vispārējo principu par izņēmumu šauru interpretāciju.

72. Ņemot to vērā, uzskatu, ka domstarpības nodarbinātības jomā, par kurām celtas prasības saskaņā ar LESD 263. un 270. pantu, nebūtu jāuzskata par tādām, kas veido vienu un to pašu lietu kategoriju saistībā ar "domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem", un tādēļ uz tām abām attiecas Statūtu 56. panta trešajā daļā paredzētais izņēmums.

73. Šajā ziņā vēlos pateikt dažus vārdus par Tiesas spriedumu *H*/Padome u.c.[32]. Šī lieta attiecās nevis uz tādu KĀDP līgumdarbinieku kā *R. Stockdale*, bet gan uz Itālijas tiesnesi, kuru Itālijas tieslietu ministrs norīkojis darbā Eiropas Savienības policijas misijā (EUPM) Sarajevā (Bosnija un Hercegovina) un kuru EUPM personāla vadītājs bija informējis, ka operatīvu iemeslu dēļ viņa tiks pārcelta uz Banjalukas [Banja Luka] reģionālo biroju. Tiesa konstatēja, ka uz norīkotajiem Eiropas Savienības darbiniekiem un valstu darbiniekiem dažos aspektos attiecas vieni un tie paši noteikumi KDAP misijās. Tā piebilda, ka apstrīdētie lēmumi "pēc sava rakstura ir arī personāla locekļu pārvaldības akti, tāpat kā ikviens līdzīgs lēmums, kuru ir pieņēmušas Savienības iestādes, īstenojot savas kompetences"[33]. Ņemot vērā šos apstākļus, tā nosprieda, ka, tā kā Savienības tiesu kompetencē saskaņā ar LESD 270. pantu ir pārbaudīt personāla vadības aktus, ja tie attiecas uz Savienības iestāžu norīkotiem darbiniekiem, tām saskaņā ar LESD 263. pantu ir jābūt arī kompetencei pārbaudīt šādus aktus, ja tie attiecas uz darbiniekiem, ko dalībvalstis norīkojušas šī uzdevuma veikšanai.

[29] Skat. iepriekš 23. zemsvītras piezīmi.

[30] Norādīšu, ka saistībā ar domstarpībām par vispārpiemērojamiem tiesību aktiem var tikt celtas prasības Savienības tiesās, pamatojoties uz LESD 270. pantu. Tomēr judikatūra norāda, ka šādā situācijā vispārpiemērojamam aktam ir jānāk no kompetentās iecēlējinstitūcijas un tajā vismaz jāietver administrācijas galīgā nostāja par pretendenta individuālo situāciju (skat. spriedumu. 2018. gada 12. septembris, *De Geoffroy* u.c./Parlaments, T-788/16, EU:T:2018:534, 24. un 25. punkts).

[31] Skat. iepriekš 27. zemsvītras piezīmi (šo secinājumu 23. punkts).

[32] Skat. spriedumu, 2016. gada 19. jūlijs (C-455/14 P, EU:C:2016:569). Vairāk komentāru par šo lietu skat. Prete, L., "The scope of the Court's jurisdiction in the CFSP: H v Council and Others" no: Butler, G. un Wessel, R. A. (red.), "*EU External Relations Law*", Hart Publishing, 2022, 831.–840. lpp.

[33] Skat. minētā sprieduma 54. punktu.

74. Ir saprotams, ka varētu uzskatīt – šajā spriedumā norādīts, ka domstarpības nodarbinātības jomā jānostāda vienlīdzīgā situācijā, neatkarīgi no tā, vai tās ietilpst LESD 270. panta piemērošanas jomā vai ka par tām var tikt celtas prasības Savienības tiesās, tikai pamatojoties uz LESD 263. pantu, un tādējādi, ka abos gadījumos pārbaudes tiesā apjomam jābūt vienādam. Tomēr man šķiet, ka spriedums *H*/Padome u.c. ilustrē arī to, ka Tiesa šīs divas lietu kategorijas nav aplūkojusi kā vienu un to pašu lietu kategoriju, bet gan šīs divas kategorijas (LESD 270. pants un 263. pants) ir uzskatījusi par atšķirīgiem procesuālajiem līdzekļiem.

75. Šajā ziņā arī atgādinu, ka saskaņā ar LES 24. panta 1. punktu un LESD 275. pantu Eiropas Savienības Tiesai nav vispārējas jurisdikcijas "attiecībā uz noteikumiem par [KĀDP], kā arī attiecībā uz tiesību aktiem, kas pieņemti saistībā ar noteikumiem par [KĀDP]". Pastāv tikai divi izņēmumi, kas attiecīgi ir saistīti ar atbilstību LES 40. pantā paredzētajai savstarpējās neiejaukšanās klauzulai un tādu lēmumu tiesiskumu, ar kuriem ir paredzēti ierobežojoši pasākumi pret fiziskām vai juridiskām personām un kurus pieņēmusi Padome, pamatojoties uz LES V sadaļas 2. nodaļu. Jautājums par to, cik lielā mērā Savienības tiesām vajadzētu būt kompetencei izskatīt ar nodarbinātību saistītas domstarpības KĀDP ietvaros, ir delikāts jautājums, kas katrā ziņā nav pilnībā atrisināts pat pēc sprieduma *H*/Padome u.c. [34], jo, kā izriet no manis iepriekš sniegtā apraksta, šis spriedums neattiecās uz starptautiski vai vietējā līmenī nolīgtiem KĀDP darbiniekiem.

76. Šādos apstākļos uzskatu, ka ir grūti aizstāvēt viedokli, ka Savienības likumdevējs ir vēlējies, lai izņēmums attiecībā uz "domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem", kas ietverts Statūtu 56. panta trešajā daļā, attiektos uz domstarpībām, kurās iesaistīti šie darbinieki, vēl jo vairāk tāpēc, ka šis formulējums ir identisks vai gandrīz identisks LESD 270. pantā lietotajam formulējumam un ka starptautiski vai vietēji nolīgtie KĀDP darbinieki neietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā.

77. Noslēgumā – uzskatu, ka pamata apelācijas sūdzība neietilpst Statūtu 56. panta trešajā daļā paredzētā izņēmuma attiecībā uz "domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem" tvērumā un tādēļ tā ir pieņemama.

B. Post-scriptum

78. Kā jau paskaidroju iepriekš 44. punktā, šajā lietā Spānijas Karaliste ir lūgusi atļauju iestāties lietā tiesvedībā Vispārējā tiesā. Proti, šīs dalībvalsts pieteikums par atļauju iestāties lietā bija datēts ar 2021. gada 6. maiju, t.i., vairāk nekā divus gadus pirms pārsūdzētā sprieduma pasludināšanas. Tomēr Vispārējā tiesa nolēma taisīt šo spriedumu, pirms tā atļāva vai liedza Spānijas Karalistei iestāties lietā (t.i., pirms šī dalībvalsts iesniedza savus rakstveida apsvērumus) [35].

79. Iemesls, kādēļ Vispārējā tiesa pasludināja pārsūdzēto spriedumu, iepriekš nelemjot par šo jautājumu, ir tāds, kā esmu paskaidrojis šo secinājumu 27. punktā, ka šī tiesa saskaņā ar tās Reglamenta 130. panta 1. punktu, ja atbildētājs to lūdz, var lemt par kompetences neesamību vai pieņemamību, neizskatot lietu pēc būtības.

[34] Kritisku šī sprieduma analīzi skat. Prete, L., "The scope of the Court's jurisdiction in the CFSP: H v Council and Others" no: Butler, G. un Wessel, R.A., "*EU External Relations Law*", Hart Publishing, 2022, 831.–840 lpp.

[35] Pieteikumā par iestāšanos lietā Vispārējā tiesā Spānijas Karaliste tikai norādīja, ka tā vēlas iestāties lietā *R. Stockdale* prasības atbalstam.

80. Manuprāt, šī īpatnība ir vēl viens iemesls uzskatīt pamata apelācijas sūdzību par pieņemamu, pat ja lietu uzskatītu par tādu, kas saistīta ar Statūtu 56. panta trešajā daļā paredzēto izņēmumu attiecībā uz "strīdiem starp Savienību un tās darbiniekiem".

81. Proti, uzskatu, ka šādos apstākļos attiecīgā dalībvalsts atrodas situācijā, kas atšķiras no tādas dalībvalsts situācijas, kura vispār nav lūgusi atļauju iestāties lietā tiesvedībā Vispārējā tiesā. Tā mēģināja iegūt pārsūdzības tiesības, iestājoties lietā pirmajā instancē, un pierādīja, ka tā zināja, ka lieta tiek izskatīta Vispārējā tiesā, un ka tā bija gatava paust nostāju par prasībā izvirzītajiem juridiskajiem jautājumiem [36]. Turklāt neuzskatu, ka Vispārējās tiesas Reglamenta 130. panta 1. punktu varētu izmantot, lai "apietu" īpašās tiesības uz pārsūdzību, kas citādi būtu dalībvalstīm un Savienības iestādēm (proti, ja Vispārējā tiesa nenolemj par kompetences neesamību vai pieņemamību, neizskatot lietu pēc būtības).

VII. Secinājums

82. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai atzīt, ka Spānijas Karalistes apelācijas sūdzība ir pieņemama.

[36] Pretējā nozīmē skat. ģenerāladvokāta Z. Albēra secinājumus lietā Padome/*Busacca* u.c., 27. punkts (šo secinājumu 27. zemsvītras piezīme), kurā viņš paskaidro, ka šajā lietā Padome vispār nebija mēģinājusi iestāties tiesvedībā Vispārējā tiesā.